

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមសីលធម៌វប្បធម៌:

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អេសេសស៊ី អេស៊ី (ខេមបូឌា) ប.ក

**បុព្វកថា**

I. ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចតម្រូវឱ្យមានការបែងចែកមូលធនឱ្យបានសមស្របតាមរយៈទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ និងដំណើរការល្អ។ មូលបត្រដែលមានប្រភព និងឥណ្ឌូប្រតិទានផ្សេងៗ គ្នា អនុញ្ញាតឱ្យវិនិយោគិនសម្រេចបាននូវគោលដៅចំណូលស្របទៅតាមកម្រិតទទួលបាន ហានិភ័យ របស់ខ្លួន។ បំណុលគឺជាសមាសធាតុសំខាន់នៃទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងតាមរយៈប្រព័ន្ធធនាគារ ឬការ បោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ និងដ្ឋានដូរដោយផ្ទាល់នៅលើទីផ្សារមូលបត្រ។ ដើម្បីឱ្យទីផ្សារ ឧបករណ៍បំណុលដំណើរការប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវ និងប្រសិទ្ធភាព វិនិយោគិនត្រូវទទួលបាននូវ ព័ត៌មានឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

II. ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង (RACs) ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើគុណភាព របស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយនិងឧបករណ៍បំណុលផ្សេងៗ, លក្ខណៈហានិភ័យ និងលទ្ធភាពនៃការមិន សងត្រឡប់ដែលមានបង្ហាញក្នុងការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។ ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាព សងគឺជាការបញ្ចេញទស្សនៈមួយ។ ការវាយតម្លៃនេះមិនមែនជាសេចក្តីថ្លែងនូវការពិតណាមួយឡើយ។ ដូចនេះ ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវធ្វើឡើងក្នុងដំណើរការមួយដែលផ្អែកទៅលើ គោលការណ៍ទំនុកចិត្ត តម្លាភាព និងឯករាជ្យភាព។

III. **រតតឹង អេជនស៊ី អហ្វ (ខេមបូឌា) ម.ក** ហៅកាត់ថា “RAC” ) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីផ្តល់សេ វាវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលស្ថិតក្រោមគោលការណ៍បី ចំណុចខាងលើនេះ។ ការវាយតម្លៃនេះនឹងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនៃការវិភាគលទ្ធភាពសងដែលមានលក្ខ ណៈវិជ្ជាជីវៈ ច្បាស់លាស់ និងលម្អិត។ ការវាយតម្លៃនេះនឹងធ្វើឡើងប្រកបដោយតម្លាភាព ដើម្បីឱ្យវិនិ យោគិន និយ័តករ និងអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងអស់អាចធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើលទ្ធផលនៃការវិភាគ។ ការ វាយតម្លៃត្រូវធ្វើឡើងដោយមិនទទួលរងឥទ្ធិពល ការអន្តរាគមន៍ ឬទំនាស់ផលប្រយោជន៍ណាមួយ ឡើយ។

IV. ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅទាំងនេះ RAC នឹងប្រតិបត្តិដោយម៉ត់ចត់នូវ “ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ” ដែលដឹកនាំដោយក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈដែលចេញដោយអង្គការគណៈកម្មការមូលបត្រអន្តរជាតិ (International Organization of Securities Commissions –IOSCO)<sup>១</sup> សមាគមភ្នាក់ងារវាយ តម្លៃលទ្ធភាពសងក្នុងតំបន់អាស៊ី (ACRAA), មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ភ្នាក់ងារ វាយតម្លៃលទ្ធភាពសងក្នុងស្រុក<sup>២</sup> និងសៀវភៅស្តីពីឧត្តមានុវត្តអន្តរជាតិក្នុងការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍអាស៊ី ADB។ ការណ៍នេះនឹងធានាថា RAC នឹងអនុវត្តបានតាមឧត្តមានុវត្តអន្តរ ជាតិ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

**១-គុណភាព និងសុចរិតភាពនៃដំណើរការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង  
ក-គុណភាពនៃដំណើរការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង**

១.១ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តនូវវិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងសម្រាប់ប្រភេទនីតិបុគ្គលនីមួយៗ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់វាយតម្លៃលទ្ធភាពសងពី RAC។ វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនីមួយៗត្រូវមានភាពច្បាស់លាស់ និងអាចអនុវត្តបានប្រកបដោយសង្គតិភាព ហើយលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងគឺអាចអនុវត្តបានតាមទម្រង់នៃការត្រួតពិនិត្យដែលមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ពីមុន ប្រសិនបើមាន។<sup>១</sup>

១.២ ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងនូវព័ត៌មានទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង RAC ស្របតាមវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលអាចអនុវត្តបានដែលមានសុពលភាព។ ដូចនេះ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា ចងក្រងទុកឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធានាថាការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងរបាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធដែលធ្វើការផ្សព្វផ្សាយគឺផ្អែកលើការវិភាគយ៉ាងម៉ត់ចត់ទៅលើព័ត៌មានទាំងអស់នោះ។

១.៣ RAC ត្រូវអនុម័តនូវវិធានការសមស្របដើម្បីធានាថាខ្លួនមានចំណេះដឹង និងជំនាញសមស្របហើយព័ត៌មានដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវមានគ្រប់គ្រាន់ និងជាប្រភេទព័ត៌មានដែលទទួលបានពីប្រភពដែលអាចទុកចិត្តបាន ដើម្បីគាំទ្រដល់ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានគុណភាពខ្ពស់។

១.៤ RAC ត្រូវចៀសវាងនូវការចេញចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងចំពោះអង្គភាព ឬឧបករណ៍បំណុលក្នុងករណីដែលមិនមានព័ត៌មានច្បាស់លាស់ ចំណេះដឹង និងជំនាញសមស្រប។ ឧទាហរណ៍៖ ករណីមូលបត្រ ឬប្រភេទនៃមូលបត្រដែលមានភាពស្មុគស្មាញ ឬកង្វះទិន្នន័យជាក់លាក់អំពីទ្រព្យសកម្មដើមនៃប្រភេទមូលបត្រទាំងនោះ ដែលនាំឱ្យមាននូវសំណួរផ្សេងៗទៅលើប្រភេទមូលបត្រទាំងនោះ RAC ត្រូវធ្វើការបដិសេធក្នុងការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងទៅលើប្រភេទមូលបត្រទាំងនោះ។

១.៥ ក្នុងដំណើរការនៃការវាយតម្លៃទៅលើលទ្ធភាពសង អ្នកវិភាគដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពវាយតម្លៃនេះ ត្រូវប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលបង្កើតឡើងដោយ RAC សម្រាប់ប្រភេទនីតិបុគ្គល ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់។ វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវធ្វើឡើងប្រកបដោយសង្គតិភាព។

១.៦ RAC ត្រូវកំណត់ពីនិយមន័យនៃមាត្រដ្ឋានវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់នីមួយៗ និងត្រូវអនុវត្តប្រកបដោយសង្គតិភាពសម្រាប់ដំណើរការនៃការវាយតម្លៃទាំងមូលចំពោះបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ និងឧបករណ៍បំណុលរងចំណាត់ថ្នាក់។

១.៧ ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ត្រូវរៀបចំឡើងដោយ RAC ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន (ដោយមិនមែនជាអ្នកវិភាគណាមួយ ឬបុគ្គលិកណាមួយរបស់ RAC ឡើយ។

១.៨ RAC ត្រូវចាត់តាំងអ្នកវិភាគណាមួយ ឬជាក្រុម (ករណីគណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានប្រើប្រាស់) ដែលមានចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើលទ្ធភាពសងរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់។

១.៩ RAC ត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាផ្ទៃក្នុងដែលមានភាពត្រឹមត្រូវ និងមានលក្ខណៈលម្អិតគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង្កើតដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងឡើងវិញចំពោះសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលបានផ្តល់ឱ្យណាមួយ។ កំណត់ត្រាត្រូវបានរក្សាទុក ករណីមានការចាំបាច់ណាមួយដើម្បីបង្កើននូវសុចរិតភាពនៃដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង រួមទាំង ការអនុញ្ញាតឱ្យមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង មុខងារអនុលោមភាព និងមុខងារត្រួតពិនិត្យគុណភាព អាចពិនិត្យនូវសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងកន្លងមក ដើម្បីអនុវត្តតាមទំនួលខុសត្រូវផ្សេងៗគ្នានៃមុខងារទាំងនោះ។ បន្ថែមពីនេះ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានាថាបុគ្គលិករបស់ខ្លួនអនុវត្តការងារដោយគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការថែទាំ និងការរក្សាទុក កំណត់ត្រាផ្ទៃក្នុងដែលបានរៀបចំឡើងដោយ RAC ដែលស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

១.១០ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីជៀសវាងការចេញនូវការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ការវិភាគ ឬរបាយការណ៍ ដែលមានការបកស្រាយខុស ឬនាំឱ្យមានការយល់ខុស ទៅលើលទ្ធភាពសងនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់។

១.១១ RAC ត្រូវធានាថាមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីអនុវត្ត និងរក្សាឱ្យបាននូវការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងក្នុងកម្រិតគុណភាពខ្ពស់។ នៅពេលសម្រេចថាចេញនូវចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងចំពោះបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់ RAC ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃពីភាពគ្រប់គ្រាន់នៃចំនួនអ្នកវិភាគដែលមានជំនាញជាក់លាក់ និងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃព័ត៌មាន ព្រមទាំងលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានទាំងនោះដោយអ្នកវិភាគ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងក្នុងកម្រិតគុណភាពខ្ពស់។

១.១២ RAC ត្រូវបង្កើត និងរក្សាមុខងារត្រួតពិនិត្យដែលបង្កើតឡើងដោយអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់មួយរូប ឬច្រើននាក់ដែលមានបទពិសោធន៍សមស្របក្នុងការពិនិត្យលើលទ្ធភាពនៃការផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងចំពោះបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់ដែលមានលក្ខ

ណៈខុសពីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលរងចំណាត់ថ្នាក់ដែល RAC កំពុងធ្វើការវាយតម្លៃ នាពេលបច្ចុប្បន្ន។

១.១៣ RAC ត្រូវបង្កើត និងរក្សាមុខងារត្រួតពិនិត្យដែលរៀបចំឡើងដោយអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់មួយ រូប ឬច្រើននាក់ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យដោយម៉ត់ចត់ មានលក្ខណៈផ្លូវការ និងជាប្រចាំ ដោយអនុលោមតាមកាលវិភាគដែលបានកំណត់ ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC (រួមទាំងគំរូ និងការសន្មតសំខាន់ៗ) និងការផ្លាស់ប្តូរសំខាន់ណាមួយ ចំពោះវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។ ឧទាហរណ៍៖ RAC ត្រូវវាយតម្លៃលើវិធីសាស្ត្រ នៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានស្រាប់ និងគំរូនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាព សងទៅលើផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញឱ្យបានសមស្រប នៅពេលដែលលក្ខណៈ ហានិភ័យរបស់ទ្រព្យសកម្មដើមនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញនោះមានការ ផ្លាស់ប្តូរជាសំខាន់ណាមួយ។

បុគ្គលិកដែលទទួលខុសត្រូវអនុវត្តដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ត្រូវបំពេញមុខងារ នេះប្រកបដោយភាពឯករាជ្យ ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាព និងភាពសមស្រប នៃទំហំ និងវិសាលភាពនៃ អាជីវកម្មវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

១.១៤ សម្រាប់ការជ្រើសរើសអ្នកវិភាគដែលនឹងត្រូវចូលរួមក្នុងក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់ លទ្ធភាពសង RAC ត្រូវធ្វើការលើកកម្ពស់ដល់ដំណើរការដែលមានលក្ខណៈនិរន្តរភាព ប៉ុន្តែត្រូវចៀស វាងនូវភាពលំអៀងណាមួយដែលអាចកើតឡើងផងដែរ។ ឧទាហរណ៍៖ ក្នុងការធ្វើឱ្យមានតុល្យភាព រវាងគោលបំណងនៃដំណើរការដែលមានលក្ខណៈនិរន្តរភាព និងការចៀសវាងនូវភាពលំអៀងណាមួយ ដែលអាចកើតឡើង RAC អាចធ្វើការចាត់តាំងក្រុមអ្នកវិភាគដើម្បីចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃការវាយ តម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ដោយក្នុងនោះបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំ ណាត់ថ្នាក់ត្រូវស្ថិតក្រោមការទទួលខុសត្រូវជាចម្បងនៃការវិភាគរបស់ពួកគេ។

១.១៥ RAC ត្រូវធានាថាបុគ្គលិក និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានបែងចែកគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើការត្រួត ពិនិត្យ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅលើការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងទាំងអស់។ នៅពេលដែលការ វាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានចេញផ្សាយ លើកលែងចំពោះការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់ លទ្ធភាពសងដែលមិនតម្រូវឱ្យមានការតាមដានបន្ត ក្នុងនោះ RAC ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យការវាយតម្លៃ ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងតាមគោលការណ៍និរន្តរភាព ដូចខាងក្រោម៖

ក-ត្រួតពិនិត្យលើលទ្ធភាពសងរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ ថ្នាក់ឱ្យបានទៀងទាត់

ខ-បង្កើតឱ្យមាននូវកម្រិតនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនៅពេលទទួលបានព័ត៌មាន សមស្របណាមួយដែលអាចរំពឹងទុកថានឹងមានសកម្មភាពនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង

(រាប់បញ្ចូលទាំង ការដកនូវចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ) ដែលស្របទៅតាមវិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង

គ-ត្រួតពិនិត្យលើផលប៉ះពាល់ និងធ្វើការកែប្រែនូវវិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង គំរូ ឬការសន្មតសំខាន់ៗណាមួយទៅលើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលពាក់ព័ន្ធ ក្នុងរយៈពេលសមស្របណាមួយ

ឃ-ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំទៅលើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងឱ្យបានសមស្រប ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យ និង

ង-ការរួមបញ្ចូលនូវបទពិសោធន៍ទាំងអស់ដែលទទួលបាន។

១.១៦ ករណី RAC ប្រើប្រាស់ក្រុមនៃអ្នកវិភាគដាច់ដោយឡែកសម្រាប់ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងជាលើកដំបូង និងសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យជាបន្តបន្ទាប់នៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានស្រាប់ ក្រុមនីមួយៗត្រូវមានកម្រិតជំនាញ និងធនធានគ្រប់គ្រាន់ដែលចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តមុខងាររៀងៗខ្លួនឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។

១.១៧ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីដែលកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលជាលទ្ធផល ឬជាកម្មវត្ថុនៃសកម្មភាពនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងរបាយការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធ និងនៅពេលដែលចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានដកចេញ។

**ក-សុចរិតភាពនៃដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង**

១.១៨ RAC និងនិយោជិតរបស់ខ្លួនត្រូវដោះស្រាយដោយស្មើភាព និងស្មោះត្រង់ជាមួយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) និងអ្នកប្រើប្រាស់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

១.១៩ បុគ្គលិករបស់ RAC ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្តង់ដារសុចរិតភាពក្នុងកម្រិតខ្ពស់មួយ និងត្រូវមានអាកប្បកិរិយាប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ ព្រមជាមួយគ្នានេះដែរ RAC ត្រូវមានគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានាថាមិនមានបុគ្គលិកណាមួយត្រូវបានបង្ហាញថាធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុចរិតភាពនោះឡើយ។

១.២០ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនមិនត្រូវផ្តល់ការធានាណាមួយដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់, បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors), អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators), ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ, ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) និងអ្នកប្រើប្រាស់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC អំពីលទ្ធផលជាក់លាក់ណាមួយនៃសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនោះឡើយ។ ការណ៍នេះមិនបានធ្វើឱ្យរាំងស្ទះក្នុងការបង្កើតនូវស្ថិតិស្ថេរភាពរបស់មដែលមានលក្ខណៈ

ស្របតាមចំណុចទី ១.២២ និង ២.៦ ( យ ) នៃក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ RAC ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននោះ ឡើយ។

១.២១ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួននឹងមិនត្រូវធ្វើការសន្យា ឬការគម្រោងកំហែងណាមួយអំពី សកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងសក្តានុពលណាមួយដើម្បីធ្វើឱ្យមានឥទ្ធិពលដល់បុគ្គល រងចំណាត់ថ្នាក់, បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors), អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators), ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ, ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) និងអ្នកប្រើប្រាស់ចំណាត់ថ្នាក់ លទ្ធភាពសងរបស់ របស់ RAC ( ឧទា. អ្នកធ្វើបរិសកម្ម ) ដើម្បីទូទាត់សម្រាប់សេវាវាយតម្លៃចំណាត់ ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬសេវាកម្មផ្សេងទៀតនោះឡើយ។

១.២២ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនមិនត្រូវបង្កើតសំណើ ឬអនុសាសន៍ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពរបស់ បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុលដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាព សងរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុល ដោយរួមបញ្ចូលនូវសំណើ ឬអនុសាសន៍អំពី ចេនាសម្ព័ន្ធផ្នែកច្បាប់ ទ្រព្យសកម្មនិងបំណុល ប្រតិបត្តិការធុរកិច្ច ផែនការវិនិយោគ សំណុំនៃហិរញ្ញ ប្បទាន ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃធុរកិច្ច និងការបង្កើតនូវផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈសុគតស្មាញ នោះឡើយ។

១.២៣ នៅក្នុងយុត្តាធិការនីមួយៗដែល RAC ធ្វើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា ចងក្រង ទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានា ថា RAC និងនិយោជិតរបស់ខ្លួនគោរពតាមក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

ក. RAC ត្រូវបង្កើតមុខងារអនុលោមភាពដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យលើ អនុលោមភាពរបស់ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួន ជាមួយនឹងបញ្ញត្តិដែលមាននៅក្នុងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ របស់ RAC ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

ខ. មុខងារអនុលោមភាពត្រូវទទួលខុសត្រូវផងដែរក្នុងការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវភាពគ្រប់គ្រាន់ នៃគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យរបស់ RAC ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានាថាមាន អនុលោមភាពតាមក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ RAC ព្រមទាំងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

គ. RAC ត្រូវចាត់តាំងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ដែលមានជំនាញច្បាស់លាស់ដើម្បីបម្រើការជាបុគ្គលិក អនុលោមភាពរបស់ RAC ក្នុងការទទួលបន្ទុកលើមុខងារអនុលោមភាព។ របាយការណ៍ និងសំណងរបស់ បុគ្គលិកអនុលោមភាពត្រូវមានឯករាជ្យភាពពីប្រតិបត្តិការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC ។

១.២៤ ករណីដឹងថា មាននិយោជិតដទៃទៀត ឬសមាគមរបស់ RAC ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តអំពើ ខុសច្បាប់ អសីលធម៌ ឬផ្ទុយនឹងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ RAC បុគ្គលិករបស់ RAC ត្រូវរាយការណ៍ពី

ព័ត៌មាននោះភ្លាមៗទៅបុគ្គលិកអនុលោមភាព ឬបុគ្គលិករបស់ RAC ផ្សេងទៀត ដើម្បីចាត់វិធានការសមស្របណាមួយទៅលើករណីនេះ។ បុគ្គលិករបស់ RAC មិនតម្រូវឱ្យជាអ្នកជំនាញផ្នែកច្បាប់នោះទេ។ ប៉ុន្តែ បុគ្គលិករបស់ RAC ត្រូវរាយការណ៍ទៅកាន់បុគ្គលដែលសាកសមនូវសកម្មភាពដែលអាចចោទជាសំណួរបាន។ បន្ទាប់ពីទទួលបានការរាយការណ៍ពីបុគ្គលិកនោះ RAC មានកាតព្វកិច្ចក្នុងការចាត់វិធានការសមស្រប ដូចដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងយុត្តាធិការនោះ និងគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលបានបង្កើតឡើង រក្សាទុក ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តដោយ RAC ។ RAC ត្រូវហាមឃាត់នូវការឆ្លើយបែបអវិជ្ជមានណាមួយដែលធ្វើឡើងដោយ RAC ឬបុគ្គលិកណាមួយ ចំពោះបុគ្គលិកដែលបានធ្វើការរាយការណ៍នោះ។



**២. ឯករាជ្យភាពរបស់ RAC និងការចៀសវាងនូវទំនាស់ផលប្រយោជន៍**

**ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ**

២.១ RAC មិនត្រូវពន្យារពេល ឬបញ្ឈប់សកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដោយផ្អែកលើ ឥទ្ធិពលដែលមានសក្តានុពល (សេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ ឬកត្តាផ្សេងទៀត) នៃសកម្មភាពលើ RAC បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) វិនិយោគិន ឬអ្នកចូលរួមទីផ្សារ ដទៃទៀតនោះឡើយ។

២.២ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បី រក្សាឱ្យបាននូវឯករាជ្យភាព និងភាពច្បាស់លាស់របស់ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួន។

២.៣ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ RAC លើការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវទទួលរងឥទ្ធិពលដោយ កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលរង ចំណាត់ថ្នាក់ តែប៉ុណ្ណោះ។

២.៤ ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលធ្វើឡើងដោយ RAC ចំពោះបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬ ឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់ មិនត្រូវទទួលរងឥទ្ធិពលពីទំនាក់ទំនងអាជីវកម្មដែលមាន ស្រាប់ ឬសក្តានុពលណាមួយរវាង RAC (ឬសមាគមរបស់ខ្លួន) និងបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់ កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) (ឬសមាគមរបស់ពួកគេ) ឬភាគីណាមួយផ្សេងទៀតឡើយ។

២.៥ RAC ត្រូវធ្វើការញែកឱ្យដាច់រវាងផ្នែកប្រតិបត្តិការ ផ្នែកច្បាប់ និងផ្នែករូបវន្ត (ប្រសិនបើមាន) នូវ អាជីវកម្មវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងអ្នកវិភាគរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងអាជីវកម្មដទៃទៀត ដែលអាចនាំឱ្យមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ណាមួយកើតឡើង។ សម្រាប់អាជីវកម្មផ្សេងទៀតដែលមិន មានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សាទុក ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោល នយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលត្រូវរៀបចំឡើងដើម្បីកាត់បន្ថយលទ្ធភាពដែលអាចនាំឱ្យ មានទំនាស់ផលប្រយោជន៍នឹងកើតឡើង។ RAC ត្រូវបង្ហាញពីមូលហេតុសមស្របណាមួយដែលពាក់ ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មផ្សេងទៀតដែលមិនមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាមួយអាជីវកម្មវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ខ្លួននោះ។

**ខ. គោលនយោបាយ នីតិវិធី ការគ្រប់គ្រង និងការបង្ហាញព័ត៌មានរបស់ RAC**

២.៦ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សាទុក ចងក្រងទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួត ពិនិត្យដើម្បីកំណត់ និងលុបបំបាត់ ឬគ្រប់គ្រង និងបង្ហាញព័ត៌មាននូវទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាក់ស្តែង

ឬទំនាស់ផលប្រយោជន៍សក្តានុពលណាមួយដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង សកម្មភាពនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬការវិភាគរបស់ RAC ឬការវិនិច្ឆ័យ និងការវិភាគរបស់បុគ្គលិក RAC ។ ក្នុងចំណោមនោះដែរ គោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងត្រូវលើកឡើង (ដូចដែលអនុវត្តចំពោះគំរូអាជីវកម្មរបស់ RAC) ពីរបៀបដែលទំនាស់ដូចមានខាងក្រោមដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើវិធីសាស្ត្រនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC ឬសកម្មភាពនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង៖

ក. ត្រូវបានទូទាត់ដើម្បីការចេញចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដោយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) នៃឧបករណ៍បំណុលដែលរងចំណាត់ថ្នាក់។

ខ. ត្រូវបានទូទាត់ដោយអ្នកធ្វើបរិសកម្មជាមួយនឹងអត្ថប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចទទួលរងឥទ្ធិពលដោយសកម្មភាពនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC

គ. ត្រូវបានទូទាត់ដោយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) ឬអ្នកធ្វើបរិសកម្ម ដែលក្រៅពីសេវាកម្មវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យទទួលបានព័ត៌មានណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC។

ឃ. ការផ្តល់នូវសូចនាករនៃគុណភាពលទ្ធភាពសងជាបឋមឬដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) និង

ង. មានផលប្រយោជន៍ជាលក្ខណៈកម្មសិទ្ធិដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលនៅក្នុងអង្គការរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) ឬមានបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) មានផលប្រយោជន៍កម្មសិទ្ធិដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលនៅក្នុង RAC។

**២.៧ RAC** ត្រូវបង្ហាញទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាក់ស្តែង និងទំនាស់ផលប្រយោជន៍សក្តានុពល (រួមទាំង ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមានកំណត់ក្នុងគោលការណ៍ ២.៦ ខាងលើ) ឱ្យបានពេញលេញទាន់ពេលវេលា ច្បាស់លាស់ រឹងមាំ ជាក់លាក់ និងសំខាន់ៗ នៅពេលដែលទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាក់ស្តែង ឬទំនាស់ផលប្រយោជន៍សក្តានុពលមានលក្ខណៈដាច់ដោយឡែក ឬជាក់លាក់ណាមួយចំពោះសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងទាក់ទងនឹងបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (obligors) អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ (originators) ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) ឬឧបករណ៍បំណុលណាមួយ ទំនាស់ផលប្រយោជន៍នោះត្រូវបង្ហាញក្នុងទម្រង់ដូចគ្នា និងតាមរយៈមធ្យោបាយដូចគ្នានឹងសកម្មភាពវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងដែលពាក់ព័ន្ធ។

២.៨ RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការទូទាត់ថ្លៃសេវាវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងជាមួយនឹងបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់, បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល, ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers)

ក. នៅពេលដែល RAC ទទួលបានការទូទាត់ណាមួយក្រៅពីការទូទាត់ថ្លៃសេវាវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងពីអង្គការវាយតម្លៃ កាតព្វកិច្ច អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ អ្នកធានាទិញ RAC ត្រូវបង្ហាញសំណងដែលមិនពាក់ព័ន្ធនោះក្នុងទម្រង់ជាភាគរយនៃសំណងប្រចាំឆ្នាំសរុបដែលទទួលបានពីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) នៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬឯកសារផ្សេងទៀត។

ខ. RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មាននៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬឯកសារផ្សេងទៀត ករណីទទួលបានចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ១០ (ដប់) ភាគរយ ឬលើសពី ១០ (ដប់) ភាគរយ ពីអតិថិជនតែមួយ (ឧទាហរណ៍៖ បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់, បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល, ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញ (arrangers) ឬអ្នកធ្វើបរិសកម្ម ឬសមាគមណាមួយរបស់ពួកគេ)

២.៩ RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មាននៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ខ្លួនថា ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈសុគតស្មាញបានជូនដំណឹងដល់ RAC នូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់អំពីឧបករណ៍បំណុលដែលត្រូវបានវាយតម្លៃ ថាតើត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ឬមិនត្រូវបង្ហាញជាសាធារណៈ។

២.១០ RAC មិនត្រូវកាន់កាប់ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងឧបករណ៍ដូចជាការដូរដែលមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាមួយសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC ឡើយ។

២.១១ ករណីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (ឧ. ប្រទេស ឬរដ្ឋអធិបតេយ្យ) បាន ឬកំពុងបន្តអនុវត្តមុខងារត្រួតពិនិត្យដែលទាក់ទងនឹង RAC ក្នុងពេលដំណាលគ្នា បុគ្គលិកដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយបុគ្គលិករបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល (ឧ. និយ័តករ) ទាក់ទងនឹងបញ្ហាត្រួតពិនិត្យ គឺត្រូវញែកឱ្យដាច់ពីបុគ្គលិកដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬបង្កើត ឬកែប្រែវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ដែលអនុវត្តចំពោះបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុលនោះ។

**គ. ឯករាជ្យភាពរបស់បុគ្គលិក RAC**

២.១២ ច្រកនៃការរាយការណ៍របស់បុគ្គលិក RAC និងការទូទាត់សំណងត្រូវរៀបចំឡើងដើម្បីលុបបំបាត់ ឬគ្រប់គ្រងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលកំពុងកើតមាន និងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលអាចកើតឡើងនាពេលអនាគតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ក. បុគ្គលិករបស់ RAC ដែលចូលរួម ឬដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់អង្គការ ឬឧបករណ៍បំណុលណាមួយ មិនត្រូវបានផ្តល់សំណង ឬវាយតម្លៃដោយផ្អែកលើទំហំប្រាក់ចំណូលដែល RAC ទទួលបានពីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកជាប់បំណុលនោះឡើយ។

ខ. RAC ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាផ្លូវការ និងតាមកាលកំណត់នូវគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការអនុវត្តលើការទូទាត់សំណងរបស់ខ្លួនសម្រាប់បុគ្គលិក RAC ដែលចូលរួម ឬអ្នកដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដើម្បីធានាថាគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការអនុវត្តទាំងនោះមិនមានការសម្របសម្រួលណាមួយ និងមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពច្បាស់លាស់នៃដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC នោះឡើយ។

២.១៣ បុគ្គលិករបស់ RAC ដែលចូលរួម ឬអ្នកដែលអាចនឹងមានឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង មិនត្រូវចាប់ផ្តើម ឬចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាជាមួយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ក្រុមអ្នកធានាទិញ ឬអ្នកធ្វើបរិសេសកម្ម ពាក់ព័ន្ធនឹងថ្លៃសេវា ឬការទូទាត់ដែលគិតទៅលើបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ក្រុមអ្នកធានាទិញ ឬអ្នកធ្វើបរិសេសកម្មនោះឡើយ។

២.១៤ បុគ្គលិករបស់ RAC មិនត្រូវចូលរួម ឬធ្វើឱ្យមានឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC ទៅលើបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬឧបករណ៍បំណុល ប្រសិនបើបុគ្គលិកសមាជិកគ្រួសារផ្ទាល់របស់បុគ្គលិក ( ឧទាហរណ៍ ប្តី/ប្រពន្ធ ដៃគូក្នុងស្រុក ឬអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក ) ឬអង្គការនោះ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលិកនោះឡើយ ( ឧ. បរធនបាល )

ក. កាន់កាប់ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងឧបករណ៍ជួញដូរដែលបោះផ្សាយដោយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកជាប់បំណុល

ខ. កាន់កាប់ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការឧបករណ៍ជួញដូរ ( ក្រៅពីគម្រោងវិនិយោគរួម ) ដែលមានអត្ថប្រយោជន៍លើបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬជាឧបករណ៍និស្សន្ទដែលផ្អែកលើឧបករណ៍ជួញដូរដែលចេញដោយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល។

គ. កាន់កាប់ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងឧបករណ៍ជួញដូរដែលបោះផ្សាយដោយសមាគាររ៉ែន បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ដែលភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនេះអាចបណ្តាលឱ្យមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ទាក់ទងនឹងបុគ្គលិក ឬ RAC ។

ឃ. កាន់កាប់ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងឧបករណ៍ជួញដូរដែលបោះផ្សាយដោយក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ដែលភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនេះអាចបណ្តាលឱ្យមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលិក ឬ RAC ។

ង. ត្រូវបានជួល ឬមានទំនាក់ទំនងការងារ ឬទំនាក់ទំនងអាជីវកម្មសំខាន់ៗផ្សេងទៀតជាមួយ បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ក្រុមអ្នកធានាទិញនៃ បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ដែលអាចបណ្តាលឱ្យមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍។

ច. គឺជាអភិបាលរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ច ឬក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬ ក្រុមអ្នកធានាទិញនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់

ឆ. មាន ឬធ្លាប់មានទំនាក់ទំនង ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតជាមួយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ច ឬក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ( ឬសមាគម ណាមួយរបស់ពួកគេ ) ដែលអាចបណ្តាលឱ្យមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍។

**២.១៥ អ្នកវិភាគរបស់ RAC** មិនត្រូវកាន់កាប់ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងឧបករណ៍ជួញដូរដែលបោះ ផ្សាយដោយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុលនៅក្នុងដែនទំនួលខុសត្រូវចម្បង របស់អ្នកវិភាគនោះទេ។ ការណ៍នេះនឹងមិនរារាំងអ្នកវិភាគពីការកាន់កាប់ ឬការជួញដូរគម្រោងវិនិ យោគរួមដែលធ្វើការវិនិយោគលើឧបករណ៍ជួញដូរដែលបោះផ្សាយដោយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុលនៅក្នុងដែនទំនួលខុសត្រូវចម្បងរបស់អ្នកវិភាគនោះទេ។

**២.១៦ បុគ្គលិករបស់ RAC** ត្រូវហាមឃាត់មិនឱ្យស្វែងរកប្រាក់ អំណោយ ឬការអនុគ្រោះពីបុគ្គលណា ម្នាក់ដែល RAC ធ្វើអាជីវកម្មជាមួយ ហើយត្រូវហាមឃាត់មិនឱ្យទទួលយកអំណោយដែលផ្តល់ជូនក្នុង ទម្រង់ជាសាច់ប្រាក់ ឬសមមូលសាច់ប្រាក់ ឬអំណោយណាមួយដែលលើសពីតម្លៃរូបិយវត្ថុតិចតួច។

**២.១៧ បុគ្គលិករបស់ RAC** ដែលមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ ( ឧទាហរណ៍ ទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយ បុគ្គលិកបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ក្រុម ហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ដែលបង្កើតឱ្យមានទំនាស់ផល ប្រយោជន៍ជាក់ស្តែង ឬសក្តានុពលដែលតម្រូវឱ្យស្ថិតក្រោមគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិ ត្យរបស់ RAC ដើម្បីបង្ហាញទំនាក់ទំនងទៅបុគ្គលិកអនុលោមភាព បុគ្គលិកផ្សេងទៀតរបស់ RAC ឱ្យ បានសមស្រប។

**២.១៨ RAC** ត្រូវបង្កើត ថែរក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួត ពិនិត្យសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យភ្លាមៗចំពោះការងារកន្លងមករបស់អ្នកវិភាគដែលលាយបំប្រួល RAC ព្រមទាំង ចូលរួមការងារនៅក្នុងអង្គការរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល និយោជិតបាន ចូលរួមក្នុងការវាយតម្លៃ ដែលការចូលរួមនេះមានការដោះដូរជាសំខាន់ណាមួយទៅលើភារកិច្ចរបស់ ខ្លួននៅ RAC ឬសមាគមណាមួយរបស់ពួកគេ។

**៣. ទំនួលខុសត្រូវរបស់ RAC ចំពោះការវិនិយោគសាធារណៈ បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកដឹកនាំ ដំណើរការបោះឆ្នោត ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ និងក្រុមអ្នកធានាទិញ**

**ក. តម្លាភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការបង្ហាញការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង**

៣.១ RAC ត្រូវជួយវិនិយោគិន និងអ្នកប្រើប្រាស់ចំណាត់ថ្នាក់វាយតម្លៃលទ្ធភាពសងក្នុងការអភិវឌ្ឍការយល់ដឹងកាន់តែច្រើនអំពីចំណាត់ថ្នាក់វាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ដោយធ្វើការបង្ហាញជាភាសាសាមញ្ញនូវលក្ខណៈ និងដែនកំណត់នៃចំណាត់ថ្នាក់វាយតម្លៃលទ្ធភាពសង និងហានិភ័យ ដើម្បីសម្រេចចិត្តធ្វើការវិនិយោគ ឬការសម្រេចចិត្តផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។ ករណី RAC ជាកម្មវត្ថុនៃការចុះបញ្ជីភ្នាក់ងារវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធរក្នុងតំបន់ ឬថ្នាក់ជាតិនោះ RAC មិនត្រូវធ្វើការបង្ហាញណាមួយថាអាជ្ញាធរបានសម្រេចយល់ព្រមលើការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬប្រើប្រាស់ការចុះបញ្ជីនេះដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអំពីគុណភាពនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ខ្លួននោះឡើយ។

៣.២ RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់អំពីដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យវិនិយោគិន និងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀតអាចយល់ពីរបៀបដែលចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានកំណត់ដោយ RAC ។

៣.៣ RAC ត្រូវបង្ហាញការកែប្រែសំខាន់ៗចំពោះវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង មុនពេលការកែប្រែចូលជាធរមាន លុះត្រាតែការធ្វើដូច្នោះនឹងជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់សុចរិតភាពនៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដោយការពន្យារពេលហួសហេតុនៃសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ RAC ត្រូវបង្ហាញការកែប្រែសំខាន់ៗក្នុងលក្ខណៈមិនជ្រើសរើស។

៣.៤ RAC ត្រូវបង្ហាញពីគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីរបស់ខ្លួនដែលលើកឡើងនូវការចេញចំណាត់ថ្នាក់តំណទានដែលមិនមានការស្នើសុំ។

៣.៥ RAC ត្រូវបង្ហាញគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីរបស់ខ្លួនសម្រាប់ការចែកចាយចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងរបាយការណ៍ ហើយសម្រាប់ពេលដែលការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនឹងត្រូវបានដកចេញ។

៣.៦ RAC ត្រូវបង្ហាញនិយមន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់នៃអត្ថន័យនៃប្រភេទនីមួយៗនៅក្នុងមាត្រដ្ឋានវាយតម្លៃ រួមទាំងនិយមន័យនៃការមិនទូទាត់សង។

៣.៧ RAC ត្រូវបែងចែកការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈសុគតស្មាញ និងការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកជាប់

កាតព្វកិច្ចបំណុលផ្សេងទៀត តាមរយៈការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់ វាយតម្លៃលទ្ធភាពសងផ្សេងគ្នា។ RAC ត្រូវបង្ហាញពីមុខងារដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នានេះ។

៣.៨ RAC ត្រូវមានតម្លាភាពជាមួយវិនិយោគិន បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ និងក្រុមអ្នកធានាទិញ អំពីរបៀបវាយតម្លៃ។

៣.៩ ប្រសិនបើមាន RAC ត្រូវជូនដំណឹងដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬក្រុមអ្នកធានាទិញអំពីព័ត៌មានសំខាន់ៗ និងការពិចារណាសំខាន់ៗ ទៅលើចំណាត់ថ្នាក់វាយតម្លៃលទ្ធភាពសងដែលនឹងត្រូវផ្អែកលើ មុនពេលការផ្សព្វផ្សាយចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានដែលជាលទ្ធផល ឬកម្មវត្ថុនៃសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងផ្តល់ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬក្រុមអ្នកធានាទិញ កាតព្វកិច្ច ឬអ្នករៀបចំនូវឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីកំហុសជាក់ស្តែង ការលុបចោលណាមួយ ឬការនាំឱ្យយល់ខុសណាមួយដែលនឹងដោះស្រាយជាសារវ៉ែនលើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។ RAC ត្រូវវាយតម្លៃឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវការឆ្លើយតបណាមួយពីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នករៀបចំ។ ករណី RAC មិនបានជូនដំណឹងដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នករៀបចំ មុនពេលផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាពវាយតម្លៃឥណទាន RAC នឹងជូនដំណឹងដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នករៀបចំឱ្យបានឆាប់តាមដែលជាក់ស្តែងបន្ទាប់ពីនោះ ហើយជាទូទៅត្រូវពន្យល់ពីមូលហេតុដែល RAC មិនបានជូនដំណឹងដល់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នករៀបចំមុនពេលផ្សព្វផ្សាយសកម្មភាពវាយតម្លៃឥណទាននោះ។

៣.១០ នៅពេលដែល RAC បង្ហាញ ឬចែកចាយជាសាធារណៈដល់អ្នកធ្វើបរិសកម្មរបស់ខ្លួន (អាស្រ័យលើគំរូអាជីវកម្មរបស់ RAC) ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលជាលទ្ធផល ឬជាកម្មវត្ថុនៃសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង RAC ត្រូវធ្វើការបង្ហាញជូនភ្លាមៗតាមដែលអាចធ្វើបានបន្ទាប់ពីសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានធ្វើឡើង។

៣.១១ នៅពេលដែល RAC បង្ហាញ ឬចែកចាយជាសាធារណៈដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន (អាស្រ័យលើគំរូអាជីវកម្មរបស់ RAC) ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលជាលទ្ធផល ឬជាកម្មវត្ថុនៃសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានមិនជ្រើសរើស។

៣.១២ RAC ត្រូវបង្ហាញការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលជាលទ្ធផល ឬជាកម្មវត្ថុនៃសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងថាតើអង្គការវាយតម្លៃ ឧបករណ៍បំណុល ឬអ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ឬអ្នកធានាទិញលក់ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀតបានចូលរួមក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែរ ឬទេ។ ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនីមួយៗដែលមិនត្រូវបាន

ផ្ដួចផ្ដើមតាមការស្នើសុំរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ឬក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ។

៣.១៣ RAC ត្រូវបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីគុណលក្ខណៈ និងដែនកំណត់នៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនីមួយៗ និងវិសាលភាពដែល RAC ផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានដែលផ្តល់ទៅឱ្យដោយអង្គការរងចំណាត់ថ្នាក់ ឧបករណ៍បំណុលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬអ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ឬអ្នកធានាទិញលក់ ឬអ្នករៀបចំកាតព្វកិច្ចវាយតម្លៃ។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងពាក់ព័ន្ធនឹងប្រភេទនៃអង្គការ ឬឧបករណ៍បំណុលដែលទិន្នន័យប្រវត្តិសាស្ត្រមានកម្រិត RAC ត្រូវបង្ហាញការពិតនេះ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការកំណត់កម្រិតការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

៣.១៤ RAC ត្រូវធ្វើការចង្អុលបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្ដីប្រកាសអំពីការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់ លទ្ធភាពសងដែលកើតចេញពីសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនៅពេលដែលចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ឬពិនិត្យឡើងវិញ។ ការប្រកាសអំពីចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបង្ហាញផងដែរនូវវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងចម្បង ឬការកែប្រែវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើក្នុងការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងករណីដែលការពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃគំណទានអាចត្រូវបានរកឃើញ។ ករណីការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រនៃការផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងច្រើនជាងមួយ ឬករណីដែលការពិនិត្យឡើងវិញនូវវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់ចម្បងដែលអាចឱ្យវិនិយោគិន និងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀតមើលរំលងនូវទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗនៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង RAC ត្រូវពន្យល់ករណីនេះនៅក្នុងសេចក្ដីប្រកាសអំពីចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងបង្ហាញចំណុចទាំងនោះដើម្បីពិភាក្សាអំពីរបៀបដែលវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងខុសៗគ្នា និងទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗផ្សេងទៀតអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រេចចិត្តវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

៣.១៥ នៅពេលវាយតម្លៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានជាសាធារណៈ ឬផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដល់អ្នកធ្វើបរិសកម្មរបស់ខ្លួន (អាស្រ័យលើគំរូអាជីវកម្មរបស់ RAC) នូវព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីការបាត់បង់ និងការវិភាគលំហូរសាច់ប្រាក់ជាមួយនឹងចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ដើម្បីឱ្យវិនិយោគិន អ្នកប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀតអាចយល់ពីមូលដ្ឋាននៃការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC ។ RAC ក៏ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានជាសាធារណៈផងដែរ ឬផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីកម្រិតនៃការវិភាគទៅលើចំណុចរសើបនៃការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរការសន្មត់ដែលផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងដែលអាចអនុវត្តបាន។



៣.១៦ នៅពេលចេញ ឬកែប្រែការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង RAC ត្រូវពន្យល់នៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួន និង/ឬរបាយការណ៍ពីការសន្មត និងទិន្នន័យសំខាន់ៗដែលផ្អែកលើការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង រួមទាំងការកែតម្រូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលខុសពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល។

៣.១៧ ករណី RAC បញ្ឈប់ការតាមដានការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងឱ្យបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល RAC ត្រូវដកការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ឬបង្ហាញព័ត៌មានពីការបញ្ឈប់នោះជាសាធារណៈ ឬដល់អ្នកធ្វើបរិស្ថានរបស់ខ្លួន (អាស្រ័យលើតំរូវការអធិប្បវេណីរបស់ RAC) ភ្លាមៗតាមដែលអាចអនុវត្តបាន។ ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលចេញដោយ RAC ដែលលែងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យត្រូវបង្ហាញពីកាលបរិច្ឆេទដែលចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ ឬពិនិត្យឡើងវិញ មូលហេតុដែលចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងមិនត្រូវបានត្រួតពិនិត្យទៀត ហើយចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានលែងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៀតហើយ។

៣.១៨ ដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងដើម្បីឱ្យវិនិយោគិន និងអ្នកប្រើប្រាស់ ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងផ្សេងទៀតប្រៀបធៀបការអនុវត្តរបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងផ្សេងៗគ្នា RAC ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីការផ្លាស់ប្តូរជាប្រវត្តិសាស្ត្រ និងអត្រានៃការមិនទូទាត់សងនៃប្រភេទចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ខ្លួន ទាក់ទងទៅនឹងថ្នាក់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ និងបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុលដែលបានវាយតម្លៃ។ ព័ត៌មាននេះត្រូវរួមបញ្ចូលនូវព័ត៌មានប្រវត្តិសាស្ត្រដែលអាចផ្ទៀងផ្ទាត់បាន ដែលបានរៀបចំឡើងក្នុងរយៈពេលមួយ និងតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ការធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈស្តង់ដារដើម្បីជួយវិនិយោគិន និងអ្នកប្រើប្រាស់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងផ្សេងទៀតធ្វើការប្រៀបធៀបភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងផ្សេងៗគ្នាបាន។ ករណីលក្ខណៈនៃបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬកាលៈទេសៈផ្សេងទៀតធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬអត្រានៃភាពមិនទូទាត់សងមានលក្ខណៈមិនសមរម្យ មិនត្រឹមត្រូវតាមស្ថិតិ ឬនាំឱ្យយល់ខុសដល់វិនិយោគិន ឬអ្នកប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងផ្សេងទៀត RAC ត្រូវបង្ហាញពីមូលហេតុទាំងនេះ។

**ខ. ការអនុវត្តចំពោះព័ត៌មានសម្ងាត់**

៣.១៩ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដើម្បីការពារព័ត៌មានសម្ងាត់ និង/ឬព័ត៌មានសំខាន់ៗដែលមិនត្រូវបង្ហាញជាសាធារណៈ រួមទាំងព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលទទួលបានពីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល ឬអ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ឬក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញ អំពីសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់

លទ្ធភាពសង (ឧទាហរណ៍៖ ព័ត៌មានអំពីសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង មុនពេលចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងនោះត្រូវបានបង្ហាញជាសាធារណៈ ឬផ្សព្វផ្សាយដល់អ្នកធ្វើបរិស្ថាន)។

ក. គោលការណ៍ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យត្រូវហាមឃាត់ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនពីការប្រើប្រាស់ ឬបង្ហាញព័ត៌មានសម្ងាត់ និង/ឬព័ត៌មានដែលមិនមែនជាសាធារណៈសម្រាប់គោលបំណងណាមួយ ដែលមិនទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC រួមទាំងការបង្ហាញព័ត៌មាននេះដល់បុគ្គលិកផ្សេងទៀតដែលការបង្ហាញព័ត៌មាននេះ មិនពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ RAC ទេ លុះត្រាតែតម្រូវដោយច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

ខ. គោលការណ៍ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងត្រូវតម្រូវឱ្យ RAC និងនិយោជិតរបស់ខ្លួនចាត់វិធានការសមហេតុផលដើម្បីការពារព័ត៌មានសម្ងាត់ និង/ឬព័ត៌មានដែលមិនមែនជាសាធារណៈពីការក្លែងបន្លំការលួច ការប្រើប្រាស់ខុស ឬការបង្ហាញព័ត៌មានដោយអចេតនា។

គ. ព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលទទួលបានពីបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬអ្នករៀបចំ គោលការណ៍ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនប្រើប្រាស់ ឬបង្ហាញព័ត៌មានទាំងនេះដោយបំពានលើលក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តណាមួយ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬការព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមកណាមួយឡើយ លើកលែងតែការបង្ហាញព័ត៌មានទាំងនោះត្រូវបានតម្រូវដោយច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

ឃ. ចំពោះសកម្មភាពវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងដែលមិនទាន់រួចរាល់ គោលការណ៍ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ RAC និងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានជាដើម្បីសម្រាប់សកម្មភាពវាយតម្លៃឥណទានដែលមិនទាន់រួចរាល់នោះ លើកលែងតែបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬអ្នករៀបចំដែលបានកំណត់ ឬត្រូវបានតម្រូវដោយច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

៣.២០ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីការពារការរំលោភលើច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានដែលគ្រប់គ្រងលើការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានសម្ងាត់ និង/ឬព័ត៌មានសំខាន់ដែលមិនត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

៣.២១ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលហាមឃាត់បុគ្គលិកដែលមានព័ត៌មានសម្ងាត់ និង/ឬព័ត៌មានមិនសាធារណៈទាក់ទងនឹងឧបករណ៍ជួញដូរពីការចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការនៅក្នុងឧបករណ៍ជួញដូរ ឬប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដើម្បីផ្តល់ប្រឹក្សា ឬផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលម្នាក់ទៀតក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងឧបករណ៍ជួញដូរ។

**៤. អភិបាលកិច្ច ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក**

៤.១ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ RAC (ឬស្ថាប័នស្រដៀងគ្នា) ត្រូវមានទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតក្នុងការធានាថា RAC បង្កើត ថែរក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈដែលផ្តល់ឥទ្ធិពលពេញលេញដល់ក្រុមប្រតិបត្តិ IOSCO ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

៤.២ RAC ត្រូវបង្កើតមុខងារគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលបង្កើតឡើងដោយអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់មួយរូបឬបុគ្គលិកដែលមានកម្រិតបទពិសោធន៍សមស្របដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណវាយតម្លៃ ការត្រួតពិនិត្យ និងរាយការណ៍ពីហានិភ័យដែលកើតឡើងពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន រួមទាំងប៉ុន្តែមិនកំណត់ចំពោះហានិភ័យផ្នែកច្បាប់។ ហានិភ័យកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ និងហានិភ័យយុទ្ធសាស្ត្រ។ មុខងារនេះត្រូវតែឯករាជ្យពីមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (ប្រសិនបើអាចអនុវត្តបានតាមទំហំរបស់ RAC) និងធ្វើរបាយការណ៍តាមកាលកំណត់ទៅក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (ឬស្ថាប័នស្រដៀងគ្នា) និងអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ដើម្បីជួយពួកគេក្នុងការវាយតម្លៃភាពគ្រប់គ្រាន់នៃគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រង RAC បង្កើត ថែរក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងពង្រឹងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ រួមទាំងគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុង IOSCO ក្រុមប្រតិបត្តិជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

៤.៣ RAC ត្រូវបង្កើត រក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យដែលតម្រូវឱ្យនិយោជិតទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលបន្តជាផ្លូវការឱ្យបានជាប្រចាំ។ ប្រធានបទដែលត្រូវធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គលិក ហើយត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងក្រមសីលធម៌របស់ RAC វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងរបស់ RAC ច្បាប់គ្រប់គ្រងសកម្មភាពវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងរបស់ RAC គោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យរបស់ RAC ។ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ និងគ្រប់គ្រងការកាន់កាប់ និងធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រណាមួយ និងគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីរបស់ RAC សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសម្ងាត់ និង/ឬព័ត៌មានសំខាន់ដែលមិនត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។ គោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យត្រូវរួមបញ្ចូលវិធានការដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ថាបុគ្គលិកបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលដែលចាំបាច់។

**៥. ការបង្ហាញព័ត៌មាន និងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកចូលរួមទីផ្សារ**

៥.១ ការបង្ហាញព័ត៌មានរបស់ RAC រួមទាំងអ្វីដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃ IOSCO CRA Code ត្រូវតែពេញលេញ យុត្តិធម៌ ត្រឹមត្រូវ ទាន់ពេលវេលា និងងាយយល់សម្រាប់វិនិយោគិន និងអ្នកប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង់ផ្សេងទៀត។

៥.២ RAC ត្រូវបង្ហាញនូវក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួននូវការពិពណ៌នាអំពីរបៀបដែលបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន អនុវត្តតាមយ៉ាងពេញលេញនូវបទប្បញ្ញត្តិនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ IOSCO អំពីគោលការណ៍ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពរបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង់ និងក្រមប្រតិបត្តិ IOSCO ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង់ ( "បទប្បញ្ញត្តិ IOSCO" ) ។ ករណីក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ RAC ខុសពីបទប្បញ្ញត្តិរបស់ IOSCO នោះ RAC នឹងកំណត់ពីបទប្បញ្ញត្តិ IOSCO ដែលពាក់ព័ន្ធ ពន្យល់ពីមូលហេតុនៃភាពខុសគ្នា និងពន្យល់ពីរបៀបនៃការខុសគ្នានេះដែលមាននៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ IOSCO ។ RAC ត្រូវពណ៌នាអំពីវិធីអនុវត្ត និងការអនុវត្តក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន។ RAC ក៏ត្រូវបង្ហាញព័ត៌មានឱ្យបានឆាប់នូវការផ្លាស់ប្តូរចំពោះក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ឬការផ្លាស់ប្តូរវិធីអនុវត្ត ឬការអនុវត្ត។

៥.៣ RAC ត្រូវបង្កើត និងរក្សាមុខងារមួយនៅក្នុងអង្គការរបស់ខ្លួន ដោយទទួលខុសត្រូវក្នុងការទទួលរក្សាទុក និងដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងពីអ្នកចូលរួមទីផ្សារ និងសាធារណជន។ មុខងារនេះត្រូវបង្កើតរក្សា រក្សាទុកជាឯកសារ និងអនុវត្តគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការត្រួតពិនិត្យសម្រាប់ការទទួល រក្សាទុក និងដោះស្រាយបណ្តឹង រួមទាំងឯកសារដែលត្រូវបានផ្តល់ជាសម្ងាត់។ គោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងត្រូវបញ្ជាក់អំពីកាលៈទេសៈដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវតែរាយការណ៍ទៅអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ និង/ឬក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ( ឬស្ថាប័នស្រដៀងគ្នា ) ។

៥.៤ RAC ត្រូវបង្ហាញជាសាធារណៈ និងដោយមិនគិតថ្លៃនៅលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួន៖

- ក. ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់ RAC;
- ខ. ការពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង់របស់ RAC;
- គ. ព័ត៌មានអំពីទិន្នន័យប្រតិបត្តិការជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ RAC; និង
- ឃ. ការបង្ហាញផ្សេងទៀតដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រម IOSCO ដូចដែលអាចអនុវត្តបានដែលបានផ្តល់ឱ្យគំរូអាជីវកម្មរបស់ RAC ។

**និយមន័យ**

និយមន័យដែលមាននៅក្នុងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈនេះ៖

“**សមាគារ**” សំដៅដល់អង្គការដែលគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយ ឬស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមជាមួយនឹងអង្គការមួយផ្សេងទៀត។

“**អ្នកវិភាគ**” សំដៅដល់បុគ្គលិករបស់ RAC ដែលបំពេញមុខងារវិភាគដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចេញឬត្រួតពិនិត្យការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ឬចូលរួមក្នុងការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង រួមទាំងបុគ្គលិកដែលចូលរួមនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងផងដែរ។

“**ការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង**” ឬ “**ការវាយតម្លៃ**” សំដៅដល់ការវាយតម្លៃទាក់ទងនឹងភាពសក្តិសមនៃឥណទានរបស់បុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ ឬបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុលដែលបង្ហាញដោយប្រើប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ដែលបានបង្កើតឡើង និងបានកំណត់។

“**សកម្មភាពវាយតម្លៃឥណទាន**” សំដៅដល់ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដំបូង ការដំឡើងចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានស្រាប់ ការបន្ទាបចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានស្រាប់ (រួមទាំងការមិនទូទាត់សង) ការបញ្ជាក់ពីចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានស្រាប់ ឬការដកចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

“**ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង**” ឬ “**CRA**” សំដៅដល់អង្គការដែលមានអាជីវកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងការចេញចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

“**វិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង**” សំដៅដល់នីតិវិធីដែល RAC កំណត់ការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង រួមទាំងព័ត៌មានដែលត្រូវតែពិចារណា ឬវិភាគដើម្បីកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង និងក្របខណ្ឌវិភាគដែលប្រើដើម្បីកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរួមទាំងគំរូតាមដែលអាចអនុវត្តបាន រង្វាស់ហិរញ្ញវត្ថុ ការសន្មត់ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ឬកត្តាបរិមាណ ឬគុណភាពផ្សេងទៀតដែលត្រូវប្រើដើម្បីកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

“**ដំណើរការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង**” សំដៅដល់សកម្មភាពវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង រួមមាន ការជ្រើសរើស និងការចាត់តាំងអ្នកវិភាគរបស់ RAC ដើម្បីឱ្យធ្វើការលើបញ្ហា ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង សកម្មភាពធ្វើការសម្រេចចិត្ត (ឧ. ប្រតិបត្តិការនៃគណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃ) អន្តរកម្មជាមួយបុគ្គលរងចំណាត់ថ្នាក់ បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល អ្នកដឹកនាំដំណើរការបោះផ្សាយ ក្រុមហ៊ុនធានាទិញ ឬក្រុមអ្នកធានាទិញ ហើយតាមដែលអាចអនុវត្តបាន ការផ្សព្វផ្សាយចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងសាធារណៈ ឬចំពោះអ្នកធ្វើបរិសកម្ម។

“**បុគ្គលិក**” សំដៅដល់បុគ្គលដែលបំពេញការងារ RAC ពេញម៉ោង ក្រៅម៉ោង ឬបណ្តោះអាសន្ន រួមទាំងបុគ្គលដែលជាប់កិច្ចសន្យា ដែលបុគ្គលទាំងនោះមានជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

“អង្គភាព” សំដៅដល់រដ្ឋាភិបាល អ្នកនយោបាយ ភ្នាក់ងារ ឬឧបករណ៍របស់រដ្ឋាភិបាល; ឬក្រុមហ៊ុន សាជីវកម្ម ភាពជាដៃគូ បរធនបាល អចលនទ្រព្យ ឬសមាគម។

“ឧបករណ៍ជួញដូរ” សំដៅដល់ មូលបត្រ ឧបករណ៍ទីផ្សាររូបិយវត្ថុ ឧបករណ៍និស្សន្ទ ឬផលិតផលស្រដៀងគ្នាផ្សេងទៀត។

“ឧបករណ៍បំណុល” សំដៅដល់ ឧបករណ៍ជួញដូរ ការសន្យាឥណទាន ប្រាក់កម្ចី ឬផលិតផល ឬប្រតិបត្តិការស្រដៀងគ្នាផ្សេងទៀតដែលមានហានិភ័យឥណទាន។

“បុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចបំណុល” សំដៅដល់ អង្គភាពដែលមានកាតព្វកិច្ចស្របច្បាប់ ឬតាមកិច្ចសន្យាដើម្បីធ្វើការទូទាត់លើកាតព្វកិច្ចវាយតម្លៃ។